

ΚΟΡΙΝΝΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ | Συνδρομή ετησια: Έν' Ἑλλάδι φρ. 8. ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 12.—Ἐκαστον φυλ. τιμᾶται λ. 10.—Γραφεῖον Κο- | ΕΚΔΟΤΗΣ
 ΛΑΜΠΡΟΣ ΕΝΥΔΑΗΣ | ρίνης, ἐν τῇ τοπ. τῆς Κορίνθου.—Αἱ τὸ περιοδικὸν ἀπορῶσαι: ἐπιστολαὶ διευθύνονται πρὸς τὸν ἰδιοκτήν. | ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΙΩΤΗΣ

Η ΕΛΛΗΝΙΣ

ΚΑΙ

Ο ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ

Συνέχεια· και τέλος ἐξέ σελ. 17.

γ') Ἐργόχειρα.

Ὁ λόγος ἔρχεται τελευτῶν ἐπὶ τὰ χειροτεχνήματα. Πολλοὶ πρὸ ἐμοῦ εἶπον ὅτι, κύριος σκοπὸς τούτων πρέπει νὰ εἶναι τὸ περὶ τὴν οἰκονομίαν βιωφελές και ἡ περὶ τὴν εὐχειρίαν ἀσκήσις, ἡ δὲ τῆς φιλοκαλίας διὰ τῆς ἀρμονίας τῶν χρωμάτων, τῆς εὐρυθμίας τοῦ σχήματος και τοῦ ἐντέχνου τῆς παράστασεως ἀσκήσις δέον νὰ γίνηται παρέργως. Πρέπει δὴλον ὅτι τὰ κοράσια, παρ' ἡμῖν τοῦλάχιστον, νὰ διδάσκωνται ἀ) τὰ στοιχειὰ καὶ χειροτεχνήματα, οἷα τὰ ἀπλᾶ εἶδη τῆς ῥαφῆς, τοῦ πλέγματος, τῆς συμπλοκῆς, και β) τὰ οἰκονομικά, ἧτοι τὴν κοπὴν και τὴν ῥαφὴν χρυσιμῶν ἐνδυμάτων, τὸ πλέγμα τῶν τετριμμένων, τὸ ἐμβάλλωμα τῶν τετραπυρηνῶν και τὸ διάρραμμα τῶν ἐσχισμένων· τὰ δὲ κυρίως καλλιτεχνικά, ἧτοι ὅσα δὲν σκοπεύουσιν εἰς θεραπείαν οἰκιακῆς τινος ἀνάγκης ἀλλὰ μᾶλλον εἰς καλλιτέχνον τινα παράστασιν, νὰ διδάσκωμεν ἀπαξ μόνον τῆς ἐβδομάδος, ὅσον θὰ ἤρκει, νομίζω, ὅπως ἀναπτύξωμεν παρὰ τοῖς κορασίοις τὴν αἰσθησιν τοῦ καλοῦ. Ἄλλ' ὅμως τί συμβαίνει παρ' ἡμῖν; Τὰ οἰκονομικά χειροτεχνήματα, περὶ ἃ ὡς χρησιμώτατα πάντων δέον νὰ καταβάλληται σύντονος μέριμνα, ἀκριβῶς ταῦτα ἀμελοῦνται κατὰ δυσυχίαν ὑπὲρ τὸ δέον, ἡ μᾶλλον περιφρονοῦνται ὑπὸ τῶν ἡμετέρων διδασκάλων, και ἂν μοι ἐπετρέπετε θὰ ἔλεγον, περιφρονοῦνται δι' ὅλης τῆς δυνάμεως τῆς κουφονοίας αὐτῶν. Πᾶσα δὲ προσοχὴ και ἐπιμέλεια ἐκ τοῦναντίου στρέφεται κατ' ἐξοχὴν περὶ τὰ καλλιτεχνικά, ἧτοι περὶ τὴν πλοκὴν και τὸ κέντημα, λ. χ. . . γωνιῶν πρὸς καλλωπισμὸν πολυτελῶν ἐπιτραπέζιων, περιβολῶν και παραπετασμάτων, πολυδαπάνων θηκῶν, βιβλιοθηκῶν, γραμματοφυλακείων, ἡ τὰ λεγόμενα Ἐκτικὰ, τῶν Γοβιλιῶν, γριβολιτέ, γκιουπούρ κλπ., ὧν οὐδὲ ὅπως ἐκεῖ ἐνοεῖται ἡ γρῆσις. Αἱ ἡμέτεραι διδάσκαλοι ἐντελῶς ἀμαθεῖς περὶ τὰ οἰκονομικά χειροτεχνήματα, ἐπιθυμοῦσαι δὲ νὰ δώσωσι δείγματα τῆς περὶ τὰ ἀντικείμενα ἐκεῖνα τῆς πολυτελείας δεξιότητος αὐτῶν, παντάπασιν δὲν ἐνοοῦσι νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τὰ ἐκεῖ ἀπλοῖα

ἦθη και τὴν λιτότητα τοῦ ἐσωτερικοῦ διακόσμου τῶν οἰκιῶν, ὑπακούουσαι εἰς ῥητὴν θέλησιν τῶν γονέων, παραπονουμέναι ὅτι αἱ θυγατέρες των καταρτίζουσι τὸν πολῦτιμον χρόνον των εἰς χειροτεχνήματα ἐντελῶς μὲν ἀχρηστοῦ αὐτοῖς, σπουδαίως δὲ και ἀσκόπως φλεβοτομοῦντα τὸ βλαάντιόν των. Εἶναι περιττὸν νὰ προσθέσω ὅτι οἱ γονεῖς αὐτῶν πολλαχοῦ μὴ εὐρίσκοντες ἐν τῇ ἀγορᾷ τοῦ τόπου τὸ ἀπαιτούμενον ὑλικὸν πρὸς κατασκευὴν τοῦ ὑπὸ τῆς διδασκάλου ἐπιβληθέντος αὐτοῖς ἐργοχειροῦ, ἀναγκάζονται ἐνίοτε νὰ προμηθεύωνται τοῦτο διὰ πολλοῦ κόπου ἐξ Ἀθηνῶν ἢ Κωνσταντινουπόλεως, Λονδίνου ἢ Καλκούτης. Συνέβη μοι, Κυρία, νὰ ἐρωτήσω τινὰς τῶν περυσιωμένων τούτων διδασκάλων διατί ἀρνοῦνται νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τὰς ἐπιθυμίας τῶν γονέων, και ἀντὶ νὰ ὁμολογήσωσι τὴν ἀμαθίαν των, ἧτις δικαίως δὲν πρέπει νὰ ἐπιβαρύνῃ αὐτὰς ἀλλὰ τὸ Ἀρσακίον, ἐν ᾧ περὶ ταῦτα κατ' ἐξοχὴν ἠσκήθησαν, ἤκουσα μετὰ τινος βλακώδους ἀλαζονείας νὰ μοι ἀπαντήσωσιν ὅτι αἱ ἐργασίαι αὐταί, ἅς οἱ γονεῖς ζητοῦσιν, «εἶναι πρόστυχαις και δὲν τὰς κάμνουν αἱ διδάσκαλοι ἀλλ' αἱ μοδίσταις».

Δ'

Αὗτο λέξεις ἔτι δὲν θὰ ἦσαν περιτταὶ διὰ τὸν ἐπιλογον τῆς παρύσης μου. Μετὰ τὰ εἰρημένα δὲν νομίζω, ἀγαπητῆ μου κυρία, ὅτι θὰ ἦτο ἀρκετὸν νὰ λέγωμεν μόνον ὅτι ἔχομεν παρθεναγωγεία, ὅπως εἴμεθα σεβαστοὶ και ἀξιεπαινοὶ ἀπέναντι τοῦ κόσμου. Τὰ εὐγενῆ ταῦτα καθιδρύματα τότε μόνον δύνανται και νὰ εἶναι πράγματι παρθεναγωγεία, ὅταν ἐπιτυγχάνωσι νὰ ποδίδωσιν εἰς τὴν κοινωνίαν τοὺς προσδοκωμένους καρπούς. Ἄλλως μᾶτην δαπανῶνται τὸσαῦτα ὑπέρογκα ποσὰ πρὸς συντήρησιν αὐτῶν. Καίτοι δὲ δὲν πρόκειται ἐνταῦθα κυρίως περὶ τοῦ Ἀρσακείου, οὐχ ἦττον δὲν θὰ παρασιωπήσω ὅτι οἱ ἔχοντες ἀμέσως ἢ ἐμμέσως συμφέρον νὰ παραστήσωσιν ἀγαθὴν τὴν ὑπόληψιν τοῦ καταστήματος τούτου ἢ οἱ ἀποβλέποντες εἰς τὴν ἐξωτερικὴν λαμπριν τῶν καρτῶν αὐτοῦ δὲν νομίζονται ὅτι ἔχουσι πολὺ δίκαιον βραβυόμενοι αὐτῶν ἐπὶ ταῖς ὁραταῖς λέξεσι, μετ' ὧν εὐγενεῖς τιμαὶ σιλλελλῆγες, οἷος ὁ Γλάδστον, ὁ Βυρνούφ και ἄλλοι, ἠθέλησαν νὰ λάθωσι περὶ αὐτοῦ· οὐδὲ εἶναι ἀνάγκη, νομίζω, νὰ δρᾶττωσι ταύτας μετὰ τὸσαύτης προθυμίας και

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ

των υπῆρξεν, ὅτι ἤρξαντο ὑποδεχόμενοι αὐτὸν μετὰ τινος ψυχρότητος. Ὁ κόμης ἐφρούαττεν.

— Οὐδὲν φρούριον, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν, μεταχειριζόμενος τὴν στρατιωτικὴν ταύτην ἔκφρασιν, προσεβλήθη ὑπ' ἐμοῦ, χωρὶς νὰ παραδοθῆ' ἀλλ' ἐδῶ εὐρίσκω γενναιοτάτην ἀντίστασιν... Ἐχουσι δίκαιον οἱ λέγοντες, ὅτι οἱ Ἕλληνες ἐν ἀμύνη εἶναι ἀκαταμάχητοι. Ἄλλ' ἐμπρός! ἐμπρός! ἄς μὴ ἀπαυδῶμεν τόσῳ ταχέως!... Chi dura vince, λέγουσιν οἱ γενναῖοι Ἰταλοί... Πλὴν, διάβουλε, ἐξηκολούθησε, καταλήφθεις ἀνεπαισθήτως ὑπὸ σκέψεως τινος, αἰσθάνομαι κάτι ἐν τῇ καρδίᾳ μου, τὸ ὅποιον μέχρι τοῦδε δὲν ἤσθάνθην... Πολὺ ἀστεῖον θὰ ἦτο, ἂν τὴν ἡγάπων μὲ τὰ σωστά μου... Ἄλλὰ, μὰ τὸν Ἐρωτα, δὲν θὰ ἦτο ἄρα γε καλὸν νὰ τὴν ζητήσω διὰ σύζυγον;... Εἶναι τόσον ὠραῖον τὸ διαβολάκι! Σύζυγον, αἶ! καλὰ! Ἄλλὰ τότε τί κάμνεις μὲ τοὺς ἐν Πετροπόλει; Εἶναι ἱκανοὶ νὰ μὲ λιθοβολήσουν. Ἐγὼ ἀνὴρ εὐγενὴς νὰ νυμφευθῶ τὴν θυγατέρα ἐμπόρου, κτηματίου τυχαίου! ἀδύνατον! Πλὴν δὲ τούτου τί γίνεται ἡ ὑπόληψίς μου; Ἄνθρωπος, γνωρίζων τὸν κόσμον, ὡς ἐγώ, νὰ περιπλεχθῶ εἰς τὰ δίκτυα γυναικός, ὠραίας τῆ ἀληθείας, ἀλλὰ πάντοτε γυναικός, ὡς ὁ τελευταῖος τῶν βλακῶν!... Ἄ! θὰ καγχάσουν μαζῆ μου ὅσοι μέχρι τοῦδε μὲ ἐθαύμαζον. Νὰ περιπέση τις εἰς τὸ λάθος τοῦτο, ναί, ἀλλ' ἀφοῦ πρῶτον χαρῆ τὴν νεότητά του, ἀπολαύσῃ πάντων τῶν ἀγαθῶν, ζήσῃ ἐπὶ τέλους, καὶ νὰ περιπέση πάντοτε μὲ ὠφελείας. Νὰ κύψῃς τὸν αὐχένα εἰς τὸν ζυγὸν γυναικός, φίλτατε κόμη, μάλιστα, πλὴν νὰ κερδήσῃς καὶ κάτι ἀντὶ τῆς θυσίας σου αὐτῆς. Ἄλλὰ περὶ τούτου οὐδὲ λόγος, οὐδὲ λόγος, ἀγαπητέ μου Ἰθανόσκη, εἰς τὸ ἐξῆς!...

Ἐν τούτοις πάντοτε ἐρρίπτε λέξεις τινὰς ἐνώπιον τῆς νεάνιδος, ἧτις ὅμως πάντοτε ἔστρεφε τὸν λόγον πρὸς ἄλλα ἀντικείμενα, παρασάγγας ὅλας ἀπέχοντα τῶν προθέσεων τοῦ κόμητος. Προσεπάθει, σχεδὸν καθ' ἑκάστην, νὰ τὴν εὕρῃ μόνην, ὅπως τῇ ὁμιλήσῃ, ἀλλ' αὕτη πάντοτε εὐρίσκετο μετὰ τοῦ πατρὸς τῆς ἡ, ἐν ἑλλείψει ἐκείνου, μετὰ τῆς θαλαμηπόλου, ἣν ἅμα τῇ ἐμφανίσει τοῦ κόμητος ἐκάλει χάριν ὑπηρεσίας δῆθεν.

Μεθ' ἡμέρας τινὰς ὅμως ὁ κόμης, λαβὼν διαταγὴν τῆς αὐλῆς, ἐξ ἧς εἶχεν ἀποσταλῆ, νὰ ἐπανακάμψῃ, ἀπῆλθε, καταλιπὼν τὰ ὠραῖα τῆς πολιορίας σχέδια ἀποτυχόντα.

Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐν Βουκουρεστίῳ διαμονῆς αὐτοῦ οἱ θηρεύοντες τὰ ὑπουργικὰ χαρτοφυλάκια εὐρίσκοντο εἰς πυρετώδη ἀνησυχίαν. Ἄπαντες, ἐξαγοῦντες κατὰ τὸ ἴδιον αὐτῶν συμφέρον τὴν ἀποστολὴν ταύτην τοῦ κόμητος, ἠλπίζον...

Μετὰ τινα χρόνον ἠγέρθη ἡ φοβερὰ καὶ λυσσώδης ἐκείνη καταδίωξις κατὰ τῆς ἑλληνικῆς γλώσ-

σης, ἐναντίον ὅλου τοῦ ἐν Ῥωμανίᾳ ἑλληνισμοῦ καὶ ἐγένετο ἡ δήμευσις τῶν ἐν αὐτῇ ἑλληνικῶν μοναστηριακῶν κτημάτων.

Ἴδὸν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς μακρᾶς ἰδιαιτέρας συνδιαλέξεως τοῦ ἡγεμόνος τῆς Ῥωμανίας μετὰ τοῦ ἀπεσταλμένου τοῦ αὐτοκράτορος πασῶν τῶν Ῥωσιῶν, ὅστις ὑπισχεῖτο αὐτῷ διὰ τοῦ ἀπεσταλμένου του ἐκείνου νὰ παράσχῃ πᾶσαν συνδρομὴν τῇ Ῥωμανίᾳ, ἤρκει μόνον νὰ καταστραφῇ πᾶν ἑλληρικόν!

Καὶ ὅμως μέχρι χθὲς ὑπῆρχον, ὡς μοι ὄφελεν, ἴσως δὲ καὶ ὑπάρχουσιν ἔτι παρ' ἡμῖν τινες, πλὴν ἀραιοὶ καὶ μετρούμενοι ἐν τοῖς δακτύλοις, τὰ πάντα ἐκ τῆς δυνάμεως ταύτης, τῆς ὀρθοδόξου καὶ ὁμοδόξου Ῥωσίας, προσδοκῶντες!...

Ὀλίγοι μόνον μῆνες παρήλθον, καὶ ὁ ἡγεμὼν ἐκείνος, ὁ καταστροφεὺς καὶ ἄγριος τοῦ ἑλληνισμοῦ διώκτης ἐν ταῖς παραδουναβίαις ἡγεμονίαις, προσετέθη εἰς τὴν χορείαν τῶν πεπτωκυῶν Μεγαλειότητων καὶ Ὑψηλοτήτων.

Οὕτως ἡ Θεῖα Πρόνοια τιμωρεῖ τοὺς ἀδίκους!

Δ'

Ἡ αὐλὴ τῆς Πετροπόλεως, ἰδοῦσα τὸ σχέδιόν της στεφθὲν ὑπὸ ἐντελοῦς ἐπιτυχίας ἐν Ῥωμανίᾳ, ἐνόμισε καλὸν καὶ συμφέρον νὰ πέμψῃ τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον καὶ εἰς Ἀδριανούπολιν, ἵνα ἐκεῖθεν, ὡς ἐκ κέντρου, ἐκτείνῃ τὰς ἐνεργείας του ἐφ' ὅλης τῆς Θράκης καὶ Μακεδονίας.

Γνωστὴ τοῖς πᾶσιν ἡ φοβερὰ πάλιν, ἣν ἀνέλαβεν ὁ ἑλληνισμὸς εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα καθ' ὀλοκλήρου τοῦ ὄγκου τοῦ Πανσλαυισμοῦ· θλιβερὰ ὅμως ἀφ' ἐτέρου καὶ ἡ μεγίστη ἀδράνεια, μεθ' ἧς ὁ τε ἐλεύθερος καὶ δούλος ἑλληνισμὸς ἀπεδέχθη, ἐν ἀρχῇ ἰδίως, τὴν πάλιν ταύτην.

[Οἱ πάντες παρέστημεν, ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν, μάρτυρες τῆς ἀθηράγου κατακτητικῆς ἐπιθυμίας τοῦ θηρίου, ὅπερ, τὸν δόλον καὶ τὴν ὑπόκρισιν πάντοτε φέρον ὡς προσωπίδα, ἠπέιλησε νὰ καταπίῃ τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδος, εἰμὴ ἔσωζεν αὐτὸ ἡ ἀπληστία πονηροῦ διπλωμάτου, ἐμπεσόντος εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ παγίδα!

Στήσωμεν αὐτῷ οἱ Ἕλληνες ἀνδριάντα!...]

Μετ' ὀλίγον ἰδοῦ ὁ αὐτὸς ἀπόστολος τοῦ Πανσλαυισμοῦ, ὁ κόμης Ἰθανόσκης, ρθάνει εἰς Θράκην· ἀλλὰ, πρὶν ἀποκατασταθῆ ἐν Ἀδριανουπόλει, ἀπεφάσισε νὰ σπουδάσῃ τοὺς κατοίκους τῶν ἐπὶ τοῦ Αἴμου χωρίων, ὧν τὰ πλεῖστα κατοικοῦνται ὑπὸ Βουλγάρων.

Ἦγάρχει τις ὅμως, ἐφορῶν τὰ πάντα, ὑπερασπίζων τοὺς ἀδίκους πάσχοντας, σώζων τοὺς πάσχοντας.

ΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΦΙΛΙΑ ὙΠΕΡ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ
ΜΟΝΑΧΟΥ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ ΔΑΜΠΡΟΣ ΕΝΤΑΛΛΗΣ